

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 JE Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

COLLEGE STANDAARDISATIE

Agendapunt:	4		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	Mei 2013	Versie	0.3
Betreft:	Procedures Voorzieningen		
Bijlagen:	CS 14-05-04 A en B		

Gevraagd besluit

Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met de uitgewerkte procedure (tweetraps-aanpak) voor het plaatsen van (generieke) voorzieningen op een overweeglijst, door het nemen van de volgende besluiten:

- 1) Instemming met de tweetraps-aanpak waarbij voorzieningen eerst op een overweeglijst worden geplaatst, en in tweede instantie een meer verplichtend regime wordt opgelegd.
- 2) Goedkeuring voorgestelde procedure gericht op plaatsing van een voorziening op een overweeg-lijst (eerste trap).
- 3) Instemming met de voorgestelde rol van kwaliteitsbewaker en adoptieondersteuner van voorzieningen door het Forum Standaardisatie.
- 4) Instemming met openstelling van de procedure voor:
 - a. Reeds als generieke voorziening geormerkte voorzieningen (shortlist zomer 2012).
 - b. Uit eventueel door eigenaren/ beheerders voorgestelde voorzieningen.
- 5) Instemming met voorgesteld tempo van toetsing van voorzieningen:
 - a. Twee voorzieningen in 2013 (testfase).
 - b. Evaluatiemoment in Collegevergadering november 2013.

Uitgangspunt

Forum en College Standaardisatie ontwikkelen zelf geen voorzieningen voor het bevorderen van interoperabiliteit en stellen ze ook niet vast. Wel kunnen zij, ter bevordering van breed (her)gebruik, voorzieningen binnen de publieke sector status verlenen middels een kwalitatieve toetsingsprocedure en plaatsing op een lijst.

Aanleiding

Het College Standaardisatie heeft in juni 2012 bevestigd dat nut en noodzaak van (her)gebruik van voorzieningen niet ter discussie staan.

Vervolgens is in oktober 2012 een Ronde Tafel-bijeenkomst over voorzieningen gehouden met vertegenwoordigers van de Manifestgroep, EZ, BZK en Forum Standaardisatie. Geconstateerd werd dat daadwerkelijk hergebruik van voorzieningen belangrijker is dan het regime. Afgesproken is om bij kwaliteitsborging van voorzieningen de handen ineen te slaan en een getrapte procedure uit te werken. Waarbij als eerste stap een overweeg-lijst wordt opgesteld met voorzieningen die in tweede instantie op een meer verplichtende lijst gezet kunnen worden. Die twee stappen zijn uitgewerkt en worden ter instemming voorgelegd.

In het regeerakkoord is een uitdagende ambitie opgenomen over het volledig digitaal maken van de overheidsdienstverlening in 2017.

"De dienstverlening door overheden moet beter. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk 2017 zaken die ze met de overheid doen – zoals het aanvragen van een vergunning – digitaal afhandelen."

Waarom is een besluit belangrijk?

- Kwaliteitsborging en erkenning van voorzieningen leveren een bijdrage aan de ambities uit het regeerakkoord en zijn eerder in het College besproken en geaccordeerd.
- Samenvattend gaat het om een betrouwbare, toegankelijke en eenduidige overheid voor burgers en bedrijven, meer efficiëntie bij minder budget en een groeiende behoefte bij het Rijk en mede-overheden aan een minder vrijblijvende informatiehuishouding.
- Voorzieningen met generieke functionaliteit hebben een standaardiserend effect op gegevensuitwisseling en werkprocessen tussen en binnen organisaties. Binnen de overheid lopen meerdere initiatieven met betrekking tot breder gebruik van voorzieningen. De College-procedure voegt hier iets aan toe door het brede bereik van Collegebesluiten en het feit dat het volwassen voorzieningen met een getoetste kwaliteit betreft.
- In de College procedure is synergie met andere brede overheids-gremia zoals BRG, ICCIO en KING geborgd en resultaten en bevindingen van eerdere initiatieven worden maximaal meegenomen c.q. hergebruikt. Ook inbedding in de Nederlandse Overheids Referentie Architectuur (NORA) wordt gerealiseerd.

Toelichting bij de gevraagde besluiten:

1) Instemming met de tweetraps-aanpak waarbij voorzieningen eerst op een overweeglijst worden geplaatst, en pas in tweede instantie een meer verplichtend regime wordt opgelegd.

Uitspraken met een verplichtend karakter voor voorzieningen, zoals 'pas toe of leg uit', zijn meer sluitstuk van een ontwikkel- en invoeringsproces dan een begin. De tweetraps aanpak impliceert dat aspecten als beheerbaarheid, kwaliteit, schaalbaarheid en robuustheid in de eerste fase worden getoetst. Of en wanneer het opleggen van een meer verplichtend regime relevant is, zal door het College worden beoordeeld. Hieraan ligt geen uitgebreide procedure ten grondslag. Aspecten als aard en omvang van de groep van 'achterblijvers', mogelijke adoptie barrières en

meerwaarde van een dergelijk regime op een gegeven moment, zullen bij de besluitvorming een rol spelen.

2) Procedure voor plaatsing van voorzieningen op de 'Overweeglijst' (zie bijlage CS 14-05-04A en B).

Het betreft de eerste trap van de procedure, met de volgende kenmerken:

- Het betreft in principe voorzieningen met generieke functionaliteit.
- Een kwaliteitstoets gericht op volwassenheid, stabiliteit, beheerbaarheid, beveiliging, interoperabiliteit en open standaarden.
- In de procedure worden ook use-cases, een businesscase en de samenhang met andere (generieke) voorzieningen uitgewerkt.
- Onderdeel van de intake is het identificeren en analyseren van eerdere uitgevoerde toetsen, impactanalyses of business cases. De procedure voorziet in uitvraag bij de eigenaar van de voorziening, KING, OBR Standaardisatiecommissie Rijk en NUP. Beschikbare informatie zal maximaal worden hergebruikt.
- Net als bij de toetsing van open standaarden, maken expertgroep bijeenkomsten en een daaropvolgende openbare consultatie deel uit van de procedure, waardoor breed draagvlak wordt verkregen (maximale transparantie). Belangrijke stakeholders worden voor elke consultatieactiviteit expliciet uitgenodigd tot deelname.

3) Rol van het Forum Standaardisatie in de voorzieningen procedures

Er is een selectieprocedure ontwikkeld waarin kwaliteit, potentie, impact, samenhang met andere voorzieningen en baten en lasten in beeld worden gebracht. Erkenning van voorzieningen is, meer dan selectie van open standaarden, een beleidsmatige aangelegenheid. Daarom wordt het erkennen van voorzieningen en de voordracht voor in procedure te nemen voorzieningen expliciet bij het College Standaardisatie belegd.

Voorgesteld wordt om het Forum Standaardisatie de volgende rol te geven:

- Kwaliteitsbewaking bij het uitvoeren van de toetsingsprocedure.
- Adviseren over de adoptie van voorzieningen.

4) Kandidaat voorzieningen

In de zomer van 2012 hebben BZK, EZ en de Manifestgroep een eerste voorzet van een overzicht gemaakt met voorzieningen voor overheidsbreed (her)gebruik. Daarvoor is geput uit de NUP-voorzieningen en voorzieningen voor bedrijven, waarop partijen aan het aansluiten zijn. Voor voorzieningen die al een wettelijke basis hebben voor overheidsbreed gebruik, zoals bijvoorbeeld basisregistraties, is erkenning via de voorgestelde procedure niet meer opportuun. Voorgesteld wordt om te beginnen met het toetsen van voorzieningen die onderdeel zijn van de elektronische voordeur van de overheid richting bedrijven en burgers, en zijn opgenomen in het overzicht van zomer 2012.

Daarnaast wordt voorgesteld dat eigenaren van voorzieningen de mogelijkheid krijgen, zelf een voorziening voor plaatsing op de Overweeglijst voor te dragen aan het College.

5) Tempo van invoering

Voorgesteld wordt in 2013 twee voorzieningen in procedure te nemen.

Evaluatie in Collegevergadering november 2013, op basis waarvan besloten wordt in welk tempo en met welke voorzieningen wordt vervolgd.